

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/91/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112205773
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6112205773.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Podhorovej a členov senátu JUDr. Petra Prievodu, JUDr. Oľgy Maľovej v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpeného Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, proti odporkyni: A. M., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom F. XXX, t. č. na neznámom mieste, zastúpenej U. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom F. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice, IČO: 42 247 268, zastúpeného advokátom JUDr. Ladislavom Miklušom, W. X, O., o zaplatenie 331,94 Eur s prísl., o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 31. 10. 2012 č. k. 9C/61/2012 - 89, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok okresného súdu.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy odvolacieho konania vo výške 11,56 Eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom zamietol okresný súd návrh navrhovateľa s tým, že mu nepriznal náhradu trov konania. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania 21,69 Eur. Zamietnutie rozhodnutia odôvodnil prvostupňový súd tým, že navrhovateľ neunesol na svoje tvrdenia dôkazné bremeno. Domáhal sa od odporkyne plnenia z titulu zaplatenia zmluvnej pokuty alternatívne náhrady škody v dôsledku porušenia povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o pripojení, ako aj jej dodatkov, uzatvorenej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou. Prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľ k žalobe nepripojil faktúru týkajúcu sa žalovanej sumy, ktorá by však sama o sebe tiež nepreukázala oprávnenosť nároku čo do základu a výšky. Túto môže preukázať len existencia porušenia konkrétnej povinnosti, o ktorej navrhovateľ v návrhu nič konkrétne neuviedol, nedoložil o tom dôkaz, hoci ide o právne relevantnú skutočnosť vo vzťahu k riešeniu nároku na náhradu škody. Faktúra na zaplatenie zmluvnej pokuty mala byť splatná dňa 27. 03. 2009, návrh bol podaný dňa 27. 02. 2012. K porušeniu povinnosti z dodatku k zmluve mohlo dôjsť vo vzťahu k dátumu dodatku k zmluve zo dňa 18. 06. 2008, najneskôr do dňa 18. 06. 2010. Začiatok plynutia premlčacej doby na uplatnenie nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty sa môže odvíjať odo dňa porušenia tejto povinnosti. Z návrhu, ani z celého obsahu spisu nebolo zrejmé, kedy k takémuto porušeniu malo dôjsť a nebolo možné posúdiť, či námietka premlčania (vznesená vedľajším účastníkom na strane odporkyne) je dôvodná. Dôvodná bola, pokiaľ by malo ísť o nárok z titulu náhrady škody, keďže uplynula márne dvojročná subjektívna lehota

od tvrdenej lehoty splatnosti. Navrhovateľ si uplatnil náhradu trov konania, bol však neúspešný, a preto súd rozhodol tak, že mu náhradu trov konania nepriznal. Náhradu trov konania priznal súd vedľajšiemu účastníkovi zo strany neúspešného navrhovateľa, a to len vo výške 1/3 z uplatnených úkonov vzhľadom na skutočnosť, že z jeho strany ide o opakované a právne nenáročné vyjadrenia v obdobných veciach.

Proti rozsudku okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. d/, f/ O. s. p.). Poukázal na povinnosť podľa § 132 O. s. p., teda starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho, čo uviedli účastníci a v tomto smere poukázal na to, že dojednanie zmluvnej pokuty je vecou vzájomnej dohody strán. Písomná forma dojednania zmluvnej pokuty bola preukázaná predloženým dodatkom k zmluve o pripojení. Sankcionovala odporcu ako účastníka zmluvy za porušenie povinností uvedených v čl. IV. Dodatku zmluvy o pripojení v bode 2 a 3 Dodatku alebo v čl. III. bod 3.6 Všeobecných obchodných podmienok alebo čl. V. bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, ktoré majú za následok vypojenie SIM karty z prevádzky. Odporca pritom nebol sankcionovaný len za to, že nezaplatil splatné faktúry, ale predovšetkým za to, že nesplnením svojej povinnosti riadne a včas uhrádzať cenu, bola jeho SIM karta vypojená z prevádzky, čím porušil svoju povinnosť zotrvať v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu viazanosti. Pokiaľ ide o porušenie povinnosti a preukázanie tejto skutočnosti, uvádza, že skutočnosť tvrdené navrhovateľom neboli žiadnym spôsobom zo stranu odporcu rozporované. Od nikoho nemožno spravodlivo žiadať, aby preukázal reálnu neexistenciu určitej právnej skutočnosti, napríklad nemožno od navrhovateľa požadovať, aby preukázal, že mu odporca ešte nezaplatil faktúry v lehote splatnosti a porušil dobu viazanosti. O tejto skutočnosti svedčí evidencia dlhu vo forme nezaplatených splatných faktúr, a to práve časť faktúry s uvedením predchádzajúceho stavu účtu. Domnieva sa, že predloženými faktúrami preukázal nielen uplatnenie si zmluvnej pokuty voči odporcovi, ale aj dôvodnosť nároku. Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti, keď okruh rozhodujúcich skutočností je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto zásadne určuje rozsah dôkazného bremena, t. j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, a tiež nositeľa dôkazného bremena. Pri posudzovaní dôkazného bremena treba rešpektovať tzv. negatívnu dôkaznú teóriu, teda pravidlo, že neexistencia neplnenia si povinností majúca trvajúci charakter sa zásadne nepreukazuje. Nie je možné zo strany súdu následne sankcionovať žalovaného za nepreukázanie nesporných skutočností medzi účastníkmi konania nepriznaním uplatneného nároku (zrejme mal na mysli žalobcu). Tak došlo zo strany súdu k procesnému znevýhodneniu navrhovateľa a k zásadnému porušeniu rovnosti postavenia účastníkov garantovaného v § 18 O. s. p. v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Ďalej namieta proti priznaniu trov vedľajšiemu účastníkovi z dôvodu, že vedľajší účastník neposkytol ochranu práv odporcovi ako spotrebiteľovi, keďže ide práve o združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Tým naplní spotrebiteľské združenie účel, na ktorý bolo založené. Združenie musí byť schopné zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní, malo by teda disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Nie je dôvodné, aby bol vedľajší účastník zastupovaný advokátom. Ďalej poukázal na to, že vedľajší účastník, ktorý je založený za účelom ochrany práv spotrebiteľa, má favorizované postavenie medzi ostatnými združeniami a na základe toho niektoré spotrebiteľské združenia obdržali dotáciu na zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdmi zo strany Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky. Trovy advokáta, ktorý zastupuje združenie na ochranu práv spotrebiteľa, nepovažuje za účelne vynaložené, považuje ich za odporujúce účelu zákonodarcovho zámeru pri novelizácii vedľajšieho účastníctva. Domáha sa zmeny rozhodnutia, prípadne jeho zrušenia. Okrem toho uplatňuje voči odporcovi aj vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového ako aj odvolacieho konania.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu uvádza, že podľa jeho názoru nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vychádza z neprijateľnej, teda neplatnej zmluvnej podmienky, a preto mu toto právo vôbec nevzniklo. Pokiaľ by bol odvolací súd iného právneho názoru, tvrdí, že nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty sa premlčal ešte pred podaním žalobného návrhu. K trovám vedľajšieho účastníka uviedol, že ide o trovy právneho zastúpenia, ktoré bezprostredne súviseli s konaním, vyjadrenie bolo vykonané s náležitou starostlivosťou a relevanciou po tom, keď sa zástupca vedľajšieho účastníka oboznámil s obsahom žalobného návrhu a jeho príloh. Už pri prvom úkone, ktorý mu patrilo, vedľajší

účastník vykonal svoje právne a skutkové posúdenia a jeho vyjadrenie bolo spôsobilé pozitívne ovplyvniť rozhodnutie súdu v prospech spotrebiteľa. Trovy boli nanajvýš účelné a s prihliadnutím na charakter sporového procesu, v ktorom vznikli, ktorý sa vyznačuje s prvkami kontradiktórnosti, bol mu daný priestor, aby sa k veci vyjadril, chránil spotrebiteľa, čo aj urobil. Nesúhlasil s názorom, že by vedľajší účastník, ktorý je združením na ochranu práv spotrebiteľa, nemohol byť zastúpený advokátom. Bolo by to v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka spotrebiteľského združenia deklaruje, okrem iného, aj rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22. 12. 2010 vo veci C 279/2009 Z. z. Za nesprávny, neústavný a neudržateľný považuje názor, že by občianske združenie zo svojej podstaty muselo mať odborný aparát na právnu pomoc spotrebiteľom. Navrhol potvrdiť výrok o zamietnutí žalobného návrhu a navrhovateľovi uložiť povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 102,57 Eur a trovy odvolacieho konania vo výške 34,37 Eur na účet právneho zástupcu.

Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania v súlade s § 214 ods. 2 O. s. p. Napadnutý rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd považuje rozhodnutie prvostupňového súdu za vecne správne a s dôvodmi napadnutého rozhodnutia sa aj v celom rozsahu stotožňuje. Za dôležité považuje odvolací súd uviesť, že rovnako ako aj súd prvého stupňa dospel k záveru, že v danej veci navrhovateľ nepreukázal dôvodnosť uplatneného nároku. Z návrhu na začatie konania je zistené, že navrhovateľ uplatnil voči odporkyňi zaplataenie sumy 331,94 Eur s poukazom na faktúru č. 7902085377 splatnú dňa 27. 03. 2009, pričom uviedol, že celková neuhradená suma v čase postúpenia pohľadávky (keďže navrhovateľovi bola postúpená pohľadávka od spoločnosti Slovak Telekom, a.s.) predstavovala sumu 331,94 Eur (10.000,02 Sk), úhrada po postúpení pohľadávky 0,00 Eur a aktuálna dlžná suma je 331,94 Eur. V odôvodnení návrhu uviedol, že právny predchodca navrhovateľa uzatvoril s odporkyňou Zmluvu č. XXXXXXXX podľa § 43 zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách, predmetom ktorej bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby. V prípade nedodržania zmluvných povinností bolo povinnosťou odporcu uhradiť zmluvnú pokutu dohodnutú v zmluve/dodatku o pripojení, ktorej účelom bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu navrhovateľa, ktorá mu vznikne v dôsledku nesplnenia záväzku zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu. V tomto prípade je odporkyňa sankcionovaná za to, že neplnila svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, v dôsledku čoho bola jeho SIM karta vypojená z prevádzky.

Z priloženej zmluvy o pripojení a jej dodatku je zistené, že v Dodatku pod bodom V. sa uvádza „v prípade porušenia zmluvných povinností zo strany účastníka (najmä hociktorej povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku alebo v čl. III. bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v čl. V. bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok) a následného vypojenia SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1 Dodatku. Podľa bodu 1 písm. b/ má účastník povinnosť riadne a včas platiť cenu služieb podľa zvoleného programu, podľa bodu 2 sa zaväzuje, že nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky a nedopustí sa konania, ani neumožní konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť zmluvu o pripojení, podľa bodu 3 sa zaväzuje počas doby viazanosti nepožiadat' o aktiváciu alebo zmenu programu služieb s nižším mesačným poplatkom ako má minimálny program uvedený v tabuľke č. 1, podľa čl. III. bod 3.6 Všeobecných podmienok sa účastník zaväzuje, že nebude využívať SIM kartu, ani neumožní jej využívanie na poskytnutie tretím osobám, podľa čl. V. bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok je účastník povinný používať služby iba podľa zákony, zmluvy a všeobecných podmienok, je povinný uhrádzať cenu za využívanie služieb v súlade so zmluvou a platným cenníkom a používať iba telekomunikačné zariadenia spĺňajúce požiadavku podľa osobitných právnych predpisov.

Odvolačný súd zhodne s prvostupňovým súdom konštatuje, že zo žiadneho podania navrhovateľa, to znamená, zo žalobného návrhu, z predložených dôkazov, ani z odpovede na výzvu súdu (Odpoveď na výzvu súdu/vyjadrenie žalobcu a oprava žalobného petitu zo dňa 05. 04. 2012) sa nedá zistiť, za porušenie akej povinnosti uplatňuje navrhovateľ voči odporkyni zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur s príslušenstvom. V doplňujúcom podaní navrhovateľ iba všeobecne vysvetľuje funkciu zmluvnej pokuty, prijateľnosť jej výšky a jej primeranosť s tým, že pokiaľ by nebol uznaný zo strany súdu nárok na zmluvnú pokutu, je potrebné nárok súdiť aj z titulu vzniknutej škody zodpovedajúcej hodnote dotácie do poskytnutého telefónneho zariadenia, ktoré odporkyňa obdržala za cenu 1,- Sk a jeho cena v čase uzatvorenia uvedenej sumy bola 165,64 Eur (4.990,- Sk). Z obsahu spisu je ďalej zistené, že do konania oznámil vstup vedľajší účastník na strane odporkyne, ktorý v písomnom vyjadrení poukázal na skutočnosť, že z obsahu žaloby, ani jej príloh nemožno určiť, či vzniklo navrhovateľovi právo na zaplatenie zmluvnej pokuty, nedá sa zistiť, v akom rozsahu spotrebiteľ nespĺnil svoju povinnosť riadne a včas uhrádzať cenu za poskytnuté služby, za aké obdobie a podobne. Ani po tomto vyjadrení, ani po výzve súdu a poučení predložiť dôkazy a skutočnosti, resp. tieto označiť skôr ako súd vyhlási skončenie dokazovania pred rozhodnutím vo veci samej zo dňa 08. 03. 2012, navrhovateľ neuviedol, k porušeniu akej povinnosti zo strany odporkyne došlo, ktorá mala mať za následok vypojenie SIM karty z prevádzky. Odvolačný súd k tomu uvádza, že ani v samotnom podanom odvolaní navrhovateľ neuvádza, za porušenie ktorej povinnosti uplatnil voči odporkyni zmluvnú pokutu. Opätovne všeobecne poukazuje na povinnosti odporkyne v zmysle uzavretej zmluvy a dodatkov k nej, povinnosť súdu pri hodnotení dôkazov v zmysle § 132 O. s. p. K určení porušenia povinnosti, z ktorého plynie povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu, opätovne všeobecne poukazuje na príslušné články zmluvy a dodatkov, ako aj všeobecných obchodných podmienok bez toho, že by spresnil, ktorú povinnosť odporkyňa porušila. Pod bodom V. - preukázanie porušenia povinnosti uvádza, že vo vyjadrení zo dňa 16. 10. 2012 riadne tvrdil, na základe čoho bola odporcovi uložená zmluvná pokuta, teda za porušenie zmluvných povinností zaplatiť cenu za poskytnuté telekomunikačné služby riadne a včas. Ako príklad poukázal na faktúru č. 7805618507, ktorá predchádzala vyúčtovaniu zmluvnej pokuty, ktorá podľa jeho tvrdenia bola predložená súdu spolu so žalobou. K tomu odvolačný súd upozorňuje, že pri žalobe sa síce ako dôkaz uvádza faktúra č. 7902085377, táto však doložená nebola, čo uviedol v odôvodnení aj prvostupňový súd. Táto faktúra sa v spise nenachádza. Pokiaľ navrhovateľ poukazuje na svoje vyjadrenie zo dňa 16. 10. 2012, kde mal riadne vysvetliť, za porušenie ktorých zmluvných povinností uplatňuje zmluvnú pokutu, odvolačný súd upozorňuje, že v súdnej veci bolo rozhodnuté dňa 31. 10. 2012. Žiadne vyjadrenie zo dňa 16. 10. 2012 zo strany navrhovateľa sa v spise nenachádza. Z označeného dňa je v spise len oznámenie Obvodného oddelenia Policajného zboru v Banskej Bystrici o oznámení pobytu odporkyne. Navrhovateľ sa na výzvu súdu vyjadroval písomným podaním zo dňa 05. 04. 2012 bez toho, aby uviedol, za porušenie ktorej povinnosti uplatňuje zmluvnú pokutu. Vzhľadom na uvedené odvolačný súd zhodne s prvostupňovým súdom konštatuje, že navrhovateľ nepreukázal dôvodnosť uplatneného nároku na zaplatenie vymáhanej sumy voči odporkyni, pretože žiadnym spôsobom nepreukázal porušenie zmluvných povinností, ktorého dôsledkom mohla byť uplatnená zmluvná pokuta. Pokiaľ ide o uplatnený nárok z titulu náhrady škody, aj v tomto prípade platí vyššie uvedené, musí teda dôjsť k porušeniu povinnosti zo strany odporcu, čo navrhovateľ nepreukázal.

Pokiaľ ide o rozhodnutie o trovách prvostupňového konania, odvolačný súd považuje rozhodnutie aj v tomto smere za správne, bolo jednoznačne preukázané, že vedľajší účastník oznámil svoj vstup do konania a o námietke navrhovateľa v tomto smere bolo aj právoplatne rozhodnuté. Z obsahu spisu je zistené, že vedľajší účastník bol s predmetom konania dostatočne oboznámený, o čom svedčí jeho písomne podané vyjadrenie. Odvolačný súd nepovažuje za správny názor navrhovateľa, v zmysle ktorého občianske združenie založené za účelom ochrany práv spotrebiteľa nemá právo na zastúpenie advokátom. V tomto smere odkazuje na obsiahlu judikatúru, aj keď nie jednotnú, pričom podľa názoru tohto odvolacieho súdu nemožno nikomu uprieť právo dať sa v súdnom konaní zastúpiť advokátom. Pokiaľ advokát poskytne právne služby, má zasadne právo na náhradu trov konania.

Pokiaľ vo vyjadrení vedľajší účastník navrhuje priznať mu trovy prvostupňového konania v plnom rozsahu, odvolačný súd na tento jeho podnet nereagoval, pretože neuplatnil v tomto smere riadny opravný prostriedok.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby, avšak len vo výške 1/3 uplatnenej vedľajším účastníkom, a to z obdobných dôvodov, ako o trovách rozhodol aj prvostupňový súd. To znamená s poukazom na známu skutočnosť, že ide o problematiku, v ktorej vystupuje vedľajší účastník opakovane v mnohých sporoch, ide o veci právne totožne a ani skutkovo, ani právne nie zložité. Nebol dôvod v odvolacom konaní postupovať pri rozhodovaní o náhrade trov konania iným spôsobom, ako o ňom rozhodoval aj prvostupňový súd.

Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.